

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:2985

av Ewa Thalén Finné m.fl. (M)

Åtgärder mot överskuldsättning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med förslag på en strategi för att motverka överskuldsättning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör följa upp den lagstiftning som nu finns på plats för att komma åt de oseriösa aktörerna på snabblånemarknaden.

Motivering

Synen på konsumtion och krediter har förändrats under åren och idag lånar svenskarna allt mer samtidigt som vi sparar allt mindre. I det kreditsamhälle vi idag lever i finns goda skäl till att utbudet av krediter är stort och varierat. En individs inkomster varierar under livet och behovet av krediter gör detsamma, men det finns risker med krediter. Risken är att individen inte kan återbetala sin kredit och riskerar att hamna i överskuldsättning.

Att hamna i skuldfällan och i värsta fall överskuldsättning är förödande för den enskilde och kostar stora pengar för samhället. Alliansregeringen såg detta samhällsproblem och tillsatte år 2012 en utredning med uppdrag att föreslå en strategi för att motverka skuldsättning. I november 2013 presenterades utredningen Överskuldsättning i kreditsamhället (SOU 2013:78). Med överskuldsättning menas, enligt utredningen, att man förlorat kontrollen över sin egen ekonomi. Det kan konstateras att antalet ansökningar om betalningsföreläggande hos Kronofogdemyndigheten har ökat de senaste åren, och idag finns ca 450 000 personer i registren. Samtliga dessa är dock inte

överskuldsatta. Rubricerad utredning pekar bland annat på svårigheten att peka ut antalet överskuldsatta, men det ska också poängteras att det är viktigt att arbeta förebyggande och att det finns olika grader av skuldsättning. Det är av stor vikt att regeringen tar skuldsättning och överskuldsättning på allvar och arbetar för att konsumenter ska ha goda förutsättningar att ta del av det som erbjuds i form av varor och tjänster på olika marknader med ett gott konsumentskydd.

Det är även viktigt att regeringen fortsätter på den inslagna vägen och följer ”samordnad konsumentupplysningstjänst” som ska samordnas av Konsumentverket tillsammans med kommunerna och privata aktörer. Det är en tjänst som ska kunna nås av alla oavsett var man bor och upplysningen ska bestå av ett telefonnummer och en webbaserad informationstjänst. Det är ett bra exempel på hur vi kan ge konsumenter makt och möjlighet att göra aktiva val.

Snabblån är ett exempel på krediter som kan utgöra en risk för den enskilde. Det ska dock noteras att snabblånen utgör en mindre del av de blankolån som idag finns på marknaden. Dock ser vi att antalet ansökningar om betalningsföreläggande med anledning av snabblån ökat kraftigt. Det är allvarligt och den tidigare alliansregeringen har steg för steg ändrat reglerna både när det gäller kreditprövningar och tillsynen över kreditgivarna. Idag har Konsumentverket möjlighet att varna en kreditgivare som missköter sig och kan dessutom numera utfärda sanktionsavgifter. Den senaste förändringen är att de kreditgivare som lämnar smålån ska ha tillstånd från Finansinspektionen att bedriva verksamheten. Det är viktigt att regeringen följer utvecklingen noggrant.

Överskuldsättning är för de som drabbas ett stort problem men samtidigt kan vi konstatera att de flesta klarar av att hantera sina lån och krediter. Det ligger ett stort ansvar på såväl låntagaren att bedöma sin framtida förmåga att betala lånet och samtidigt ett stort ansvar på kreditgivaren att göra en seriös kreditprövning. Vi har genom åren sett att det på kreditmarknaden funnits och alltjämt finns oseriösa aktörer. Därför är det viktigt att förändrade lagar och regler följs upp och vi menar att det behövs en strategi för att komma till rätta med överskuldsättningen.

Jessika Roswall (M)

Carl-Oskar Bohlin (M)

Thomas Finnborg (M)

Mats Green (M)

Maria Malmer Stenergard (M)